

OLD SCHOOL HOCKEY: "MASKEN" CARLSSON

Publicerad: 2013-09-22

Idag fortsätter vi serien Old School Hockey med att hälsa på hos Anders "Masken" Carlsson.

Anders "Masken" Carlsson, ofta kalla svensk ishockeys mästare i practical jokers, debuterade i elitserien 1978 för Brynäs. Tjugotre år senare, alltså 2001, avslutade han sin karriär som spelare i Leksand och efter det blev han den första sportchefen att ta tillbaka Leksands IF till elitserien.

I somras stod det klart att han hoppar på ett nytt jobb. Nu som sportchef i Rögle BK. Idag ska ni få hans fantastiska karriär berättad för er av

"Masken" själv i en lång men ändå väldigt förkortad version.

"Masken" förresten, vad kommer smeknamnet ifrån?

- Jag fick faktiskt ärva det namnet av en kompis. Det var så här att vi skulle springa runt en sjö med fotbollslaget som jag spelade i då. Vi var väl runt fjorton år och det var inga tränare med. Då fick jag och en kompis för oss att ta av oss kläderna och gena över sjön. Det här upptäckte killarna i laget och då började dom kalla min kompis för "Masken"
- Året efter slutade han med fotbollen och i stället började killarna i laget kalla mig för "Masken".

I pressbetyget står det Gävle Godtemplare som moderklubb. Hur såg du på Brynäs när du var grabb?

- Jag är uppväxt i en familj och släkt där alla är Brynäsare och så var även jag. Fast där jag bodde, på norra sidan av Gävle, spelade alla för Godtemplarna.
- Trots det hängde jag jämt kring Brynäs träningar och matcher. Spelarna där var mina idoler och pappa, Roland, var dessutom född och uppväxt på Brynäs. Under många år var han även materialförvaltare i Brynäs IF. Min kusin, Göran, jobbade dessutom under många år som pojk och juniortränare i Brynäs.

Hur hamnade du i Brynäs?

- Först gick jag över till Brynäs i fotboll. Jag var bättre i fotboll än i hockey i den här åldern. Pappa tyckte att jag skulle spela vidare i Godtemplarna i hockey trots att jag bytt lag i fotbollen.

- När pappa och mamma åkte i väg på semester till Grekland passade min kusin, Göran och Hans-Ivar Engvall, på att komma hem till mig för att få över mig till Brynäs. Jag minns att Engvall sa att dom vägrade gå därifrån innan jag hade skrivit på skrattar "Masken"

- Det var bara att skriva på, men första året blev jag ettårsfall. Gävle ville ha fyratusen kronor för mig och fyratusen kronor för

Björn Åkerblom, som blev värvad samtidigt från Godtemplarna. Det var på tok för mycket pengar tyckte Brynäs. Varken jag eller Björn fick spel någon juniorhockey första året utan bara spela i Brynäs pojklag.

Säsongen 1978/79 debuterar "Masken" i Elitserien för Brynäs. Tränare var Rolf Andersson, men det var inte han som kallade "Masken" till match.

- Nej, jag tror att det var "Tigern" Johansson, min juniortränare, som ringde och sa att jag skulle vara med i den sista seriematchen för säsongen.

- Matchen minns jag ganska väl. Vi spelade mot Färjestad och förlorade med 4-3. Jag spelade i en kedja med "Lill-Janne" Eriksson och Conny Silfverberg. Jag tyckte att jag var fri mer eller mindre hela matchen men ändå fick jag inga passningar. Dom tyckte väl att junioren inte skulle ha några puckar, skrattar Carlsson.

- Mitt starkaste minne från matchen är annars att det var min första seriematch med Brynäs samtidigt som det var Tord Lundström och Lars-Göran Nilssons sista.

Herregud, vad stort och häftigt det var att få spela med dom båda som var mina idoler.

- Den matchen spelade jag med tröja nummer 20, men redan till säsongen därpå hade jag fått övertagit Tords tröja nummer 6.

Säsongen 1979/80 kliver Lennart "Tigern" Johansson in som tränare och i den rollen lotsar han Brynäs fram till SM-guld efter en klassisk finalserie mot Västra Frölunda.

- "Tigern" var en riktig grinskalles tränare. Han var väldigt tuff och ställde höga krav på framförallt oss yngre spelare. Jag tror att det handlade om att han varit med och plockat upp oss i A-laget och just därför var extra hård mot just oss.

Var det en bra fostran?

- Jag har fått en fantastiskt bra fostran i Brynäs, men jag vill nog säga att det var i första hand äldre spelare som Stig Salming, Stig Östling, Inge Hammarström, Wille Löfqvist, Stefan "Lill-Prosten" Karlsson med flera som var min utbildning. Det var dom som talade om vad som var rätt och vad som var fel.

Hur delaktig kände du dig i guldet 1980?

- Jag kände nog mig inte speciellt delaktig även om jag givetvis var väldigt glad över att vi vann. Under säsongen spelade jag kanske hälften av matcherna (17 av 36) och i slutspelet var jag bara med en match.

Anders "Masken" Carlsson spelar vidare i Brynäs fram till och med säsongen 1983/84, år som var väldigt tunga för Brynäs och år där inte laget klarar av att ta sig till slutspel.

- Brynäs kom in i en jättestor generationsväxling dom här åren och det var även tuffa år för klubben ekonomiskt. Det värvades bara lokala förmågor och det var egentligen bara Tomas Sandström från Fagersta som kom utifrån. Stig Salming var tränare under dom här åren och han gjorde ett fantastiskt jobb med det material han hade. Brynäs ska tacka honom för att man då höll sig kvar i elitserien.

- Det här var innan det lyckade samarbetet med Team Gävle hade börjat. Team Gävle spelade till och med i Brynäströjor och ur det samarbetet kom det fram många duktiga spelare till Brynäs.

Vi ska återkomma till alla dina andra utflykter, men först slutför vi Brynäs. Du lämnade klubben för Södertälje 1984 och sedan flyttade du vidare till NHL. Var det givet att välja just Brynäs när du återvände till Sverige 1990?

- Ja, det fanns inga andra alternativ för mig. Jag är Brynäsare och det har alltid varit min hemmaklubb vilket gjorde att jag ville just tillbaka hem.

- Brynäs hade varit över och hälsat på mig i New Jersey under säsongen och verkligen visat att man ville ha mig till laget. Det var bland andra Kjell Damberg och gamle ordförande Anders Hedenborg som var över. Jag har för mig att det var någon ytterligare, Stefan Canderyd kanske...
- I alla fall visade man genom att erbjuda mig ett framtidsjobb på Läkerol att Brynäs var beredd att satsa på mig.

Hade du någon speciell förebild som kapten när du iklädde dig den här rollen som lagkapten efter att du återvänt till Brynäs efter en utflykt till Team Boro?

- **Tord Lundström** har väl egentligen alltid varit en förebild med sin härliga inställning. Han kunde gå genom sargen för att vinna matcher. Det fanns en sådan enorm vinnarmentalitet i Brynäs och nästan alla var väl lite halvtokiga. Tord var lite av pappan till just den här inställningen.
- "Lill-Prosten" sa en gång till mig om Tord – *"Han kan inte åka skridskor speciellt bra, han kan inte skjuta och han har heller inte någon speciellt bra speluppfattning, trots det är han alltid vår bästa spelare"*. Det säger väl det mesta om Tords inställning?

Vad tog Brynäs hela vägen till guldet 1993?

- Vi hade ett förbannat bra lag, en bra blandning av olika spelartyper. Micke Sundlov var grymt bra, en riktig jäkla vinnarskalle. Vi hade riktigt bra backar och fyra jämna kedjor där alla fyra spelade i alla matcher.
- Det här med att vi spelade på fyra kedjor vann vi på i långa loppet. Vi verkligen malde ner våra motståndare och vi fick egentligen aldrig någon stor svacka under säsongen.

Finalserien mot Luleå inleddes med att norrbottningarna vann första två matcherna med 3-1 och 4-2. När Brynäs och Luleå skulle mötas i den tredje finalen av fem kom allt att vända.

- Vi hade inte spelat dåligt utan det var mera att det var väldigt tufft att möta just Luleå eftersom dom hade ett väldigt bra lag.
- Det jag kommer ihåg starkast från just den tredje eller om det var den fjärde finalen var hur Tommy Sandlin höll ett långt tal om samurajer inför matchen. Inte ett ord om hockey utan bara en fängslande och mycket välplanerad historia om gamla krigare i Japan. Den här historien kom vid ett så otroligt bra valt tillfälle och jag minns när vi gick till hallen att vi sa till varandra – Vi kan inte bara förlora efter att vi hört det här.
- Vi vann och inför femte finalen var det vi som hade övertaget och vann hela finalserien och blev svenska mästare, vilket var otroligt stort.

Anders "Masken" Carlsson har upplevt hur det är att spela i andra klubbar både i Sverige och i USA. Vi låter "Masken" själv berätta om sina äventyr.

Södertälje SK 1984-1986.

- Södertälje var den klubb i Sverige som satsade hårdast vid den här tiden och hade verkligen fått ihop ett riktigt bra lag. Alla killar i laget utom ett par bodde i Södertälje och det skapade en grym sammanhållning.
- Det var helt enkelt dags för mig att göra något nytt. Brynäs var inte direkt beredd att satsa på mig och då kändes det här steget som en naturlig utveckling för mig.
- Vi vann SM-guld med Södertälje 1985 och dessutom var det som SSK:are jag blev etablerad i landslaget och fick debutera i VM. En fantastiskt rolig tid i mitt hockeyliv.

New Jersey Devils, Maine Marines och Utica Devils 1986-1989.

- Jag bröt mitt kontrakt och åkte hem till Brynäs efter min tredje säsong där borta trots att jag hade ett år kvar. Tiden i Devils var väldigt roligt och gav mig en erfarenhet för livet.
- Det började väldigt bra första säsongen i Devils och jag spelade ganska mycket. Andra säsongen kom det dit en coach (Jim Schoenfeld) som inte alls trodde på mig utan jag fick mest spela i

Utica det året. Tredje säsongen fick jag spela mycket, men fick en utpräglad defensiv roll där jag fick åka runt och markera Gretzky, Lemieux och andra storstjärnor. Visst, det fungerade bra, men jag gillade inte alls den rollen. Jag minns verkligen hur skönt jag tyckte det var att få komma hem till Tre Kronor och spela hockey igen.

Aaron Broten, Kirk Muller, Pat Verbeek, Mel Bridgman och så vidare. Hur togs du emot av alla dessa storstjärnor borta i New Jersey?

- Jättebra. Vi blev snabbt väldigt bra kompisar och är så fortfarande. Några av dom jobbar jag med i mitt yrke som scout för Colorado. När vi ses ute på olika matcher eller turneringar runt om i världen så blir det alltid kramar och mycket snack mellan oss.
- Nyligen åkte jag faktiskt runt med Verbeek här i Sverige. Han scoutar för Tampa Bay och jag åkte med honom för att visa hur det fungerar här i Sverige.

Team Boro HC 1991/92.

- Vi hade ett jätkebra lag och klubben satsade mot elitserien. Tyvärr hade klubben hängt upp allt för mycket på en sponsor, Boro Hus, och när sponsorn gick i konkurs gick det åt skogen även för laget.
- Laget var fantastiskt bra med Roffe Ridderwall, Jarmo Mäkitalo, finska landslagsspelaren Anssi Melametsä, Peter Hasselblad, "Acke" Johnson, Clas Roupé, Ivan Hansen och så vidare. Jag har förresten för mig att det var just Ivan som kontaktade mig första gången från Boro och frågade om jag var intresserad av att komma dit.
- Vi var väldigt nära att ta oss upp i elitserien och hade vi bara slagit Leksand så hade antagligen vi och inte dom gått upp i elitserien. Södertälje åkte ur elitserien det året och i vi vann stort mot dom i Kvalserien (5-2).
- Självt kunde jag aldrig vara med i själva kvalserien eftersom jag fått ett skott av Håkan Södergren i ansiktet så jag var tvungen att operera öknbenet. Han spelade i Huddinge som vi dessutom slog ut med 2-0 i matcher i playoff inför kvalserien.

Västerås 1994/95.

- Jag hade fått sparken av Brynäs. Tommy Sandlin tyckte att jag var slut helt enkelt. Det var en eller två dagar för deadline för övergångar som fanns vid den här tiden. Jag visste inte vad jag skulle göra eller vart jag skulle spela. Några alternativ fanns helt enkelt inte. Jag minns att Johan Brummer ringde och frågade vad jag skulle hitta på i helgen. Han spelade i Västerås då. Jag svarade att jag måste leta ny klubb och något annat skulle jag inte hinna med. Johan sa – "Kom hit till Västerås och spela".
- Jag trodde väl inte att Johan skulle ha så mycket att säga till om i Västerås, men redan samma dag ringde hans chef och erbjöd mig att spela där. Tiden i Västerås var väldigt bra och jag trivdes verkligen där. Jag tror att jag slutade topp fem i poängligan och jag fick med det visa Tommy Sandlin och Brynäs att jag inte var slut. Det blev verkligen som en nytändning för mig. Där fick jag chansen att för första gången spela med Stefan Hellkvist och det klickade direkt mellan oss.

Leksand 1995 – 2001.

- Olle Öst hade ringt redan före jul när jag spelade i Västerås och börjat tjata på mig om att komma till Leksand och spela. Det här tjetet fortsatte och till slut gav jag med mig. När Olle bestämt sig för något så brukar det bli så skrattar "Masken".

Hur bildades den klassiska JAS-kedjan med Jens Nielsen, Anders Carlsson och Stefan Hellkvist?

- Första året spelade jag ingenting med "Loppan" (Stefan Hellkvist) trots att det fungerat bra mellan oss året innan i Västerås. Jag vet faktiskt inte hur Wayne Fleming resonerade där.
- Sedan satte Bendelin ihop Jonas Bergqvist, "Loppan" och jag i en kedja, men då Jonas flyttade till Feldkirch kom "Jensa" in på hans plats.
- Jag måste säga Jens Nielsen var en fantastisk spelare att få spela med. Det är ytterst få som har haft det spelsinnet som han hade. Det var riktigt härliga år när vi tre spelade tillsammans i Leksand.

Vad saknades för att ni skulle blivit svenska mästare dina år som spelare i Leksand?

- Vi hade egentligen allt för att vinna ett guld. Det var på den tiden då Leksand satsade väldigt hårt på att bli just svenska mästare.
- Leksand hade ett fantastiskt bra lag och 1997 borde vi ha gått till final. Vi ledde med 3-0 i den avgörande semifinalen mot Färjestad, men tappade till 3-3 och förlorade sedan i sudden. I matchen innan hade en Färjestadsspelare kört på Johan Hedberg så han bröt handen och inte kunde spela den avgörande semifinalen. Med en hel Johan Hedberg och en modigare tränare (Torgny Bendelin), som inte blev feg när vi ledde den där matchen med 3-0, så hade vi haft en bra chans att vinna guld.

Även om VM-debuten för Anders "Masken" Carlsson var först 1986 så debuterade han i Tre Kronor redan i december 1983.

- Vi förlorade med 5-1 mot Sovjet på Hovet i Stockholm. På mina tre första möten med Sovjet förlorade vi med 5-1, 8-3 och 4-1. Ryssarna var ju förbannat bra och näst intill omöjliga att vinna över.

Var VM 1986 ditt internationella genombrott?

- Ja, det kan man väl säga. Redan tidigt den säsongen spelade jag, Jonas Bergqvist och Håkan Södergren tillsammans i Vikingarna och det klickade mellan oss tre direkt både på och vid sidan av planen.
- Efter det fick vi chansen i Tre Kronor och där fortsatte det fungera väldigt bra för oss tre, eller rättare sagt så fungerade det skitbra, skrattar Carlsson.
- Jag minns hur skönt det var då Curre Lindström och Danne Söderström, som var förbundskaptener då, kom och berättade att man tänkte satsa på oss till VM i Moskva.

Vid VM i Moskva vinner Tre Kronor överraskande silver. Curre Lindström, som var en så kallad nödlösning som förbundskapten eftersom Leif Boork hade sagt upp sig från det jobbet, hyllades stort för att han hade förmågan att få ut det bästa av varje spelare.

- Curre fick oss att slappna av och känna som att vi spelade i ett klubbtag. Just den här biten var nog Curre styrka och han var hela tiden mån om att vi mådde bra och trivdes när vi var på landslagsläger eller VM. En väldigt bra ledare.

Vid VM i Wien 1987 vinner Sverige guld i en märklig turnering som till viss del avgjordes av Franz Klebermass. Den sistnämnde var en civilrättsdomare som aldrig sett en hockeymatch. Vi återkommer strax till det. Kedjan med Anders "Masken" Carlsson, Håkan Södergren och Jonas Bergqvist fortsätter att producera mycket poäng i Tre Kronor.

- I den så viktiga sista matchen i slutspelet presterar Tre Kronor som bäst, 9-0 mot Kanada samtidigt som Sovjet slog Tjeckoslovakien senare på kvällen. Det innebar att Sverige var Världsmästare för första gången sedan 1962 i Colorado Springs.
- Det var en jätta sammanhållning och dessutom ungefär samma gäng som tog silver i Moskva 1986. Laget kryddas upp med några riktigt bra NHL-spelare så som Håkan Loob och Tomas Sandström. Sedan gör Bengt-Åke Gustafsson en helt fantastisk turnering för att inte tala om "Pekka" Lindmark i målet. "Pekka" var världens bästa målvakt vid den här tiden.
- Tillsammans blev vi som ett klubbtag och den här sammanhållningen som blev i gruppen var nog en stor anledning till att vi vann det året.

En märklig historia skulle alltså komma att utspela sig under turneringens gång. Det skulle visa sig att Västtyskland hade använt sig av en före detta JEM-spelare från Polen, Mirosław Sikora, vilket inte var tillåtet. Det här var något som finska ledningen visste om och efter att Finland tappat en poäng mot Västtyskland valde Finland att lämna in en protest som gick igenom och Finland fick ytterligare en poäng. Den poängen betydde att Finland och inte Tre Kronor var i slutspel.

- Vi satt på en restaurang och var ganska deppade och då reste sig Sandlin upp och sa – "*Vi är fan inte uträknade*". Är vi så här nära ett slutspel så ska vi också vara med där. Det hela gick till domstol och där fick vi rätt. Finland i framtogs sina poäng och vi var i slutspel.

- Det var Finland som låg bakom den här protesten och man kan väl säga att det var ganska frostig mellan oss då.

Vart har du idag den rutiga guldskavajen?

- Den har jag slängt. Fan va ful den var, ha ha...

På hösten 1987 tar förbundskaptenerna Tommy Sandlin och Curre Lindström ut kedjan Carlsson – Södergren – Bergqvist till att representera Tre Kronor vid Canada Cup.

- Det var otroligt stort att få vara med om en sådan här stor turnering. Vid den här tiden var inte OS den stora turneringen för oss hockeyspelare utan det var Canada Cup. Vi slutar trea i turneringen efter att bland annat slagit Sovjet i den inledande matchen med 5-3 och senare även Tjeckoslovakien och Finland.

- Resandet var annars det jag minns mest från Canada Cup. Turneringen var ju tillrättalagd för Kanada som kunde bo på samma ställe hela tiden. Vi däremot reste kors och tvärs genom fyra tidszoner nästan varje dag. Man bodde ju mer eller mindre på flygplanet och var sönder resta när slutspelet började.

Vad var storheten med Conny Evenssons ledarskap som tog er till VM-guldet 1991 i Åbo?

- Conny fick alla att känna sig behövda och viktiga för laget. När vi skulle spela kände sig alla som Wayne Gretzky. Plus att han var så otroligt laddad när det var match vilket smittade av sig till oss spelare. Överhuvudtaget så är Conny en fantastiskt fin ledare och person.

Vad var själva nyckeln till guldet?

- Hela laget var ju grymt bra. Rävar som Mats Näslund, Bengt-Åke Gustafsson och Håkan Loob var ju med och dom var fortfarande på topp. Sedan kom det upp nya killar så som Nicklas Lidström, Calle Johansson och inte minst Mats Sundin. Dessutom gör Roffe Ridderwall sitt livs turnering i Åbo.

- Det här gänget var helt grymt bra och jag minns inte minst när Kjell Samuelsson kom från Philadelphia innan turneringen. Vi spelade någon träningsmatch mot Kanada i Globen där han hade minus 4 i plus/minus statistiken. Vi tänkte att det här aldrig kommer att gå.

- Väl borta i Åbo tror jag knappt att han var inne på ett baklängesmål under hela turneringen och var kanske vår bästa back. Vilken härlig kille, avslutar Anders "Masken" Carlsson med ett leende.